

ZÁKONNOSŤ ZÁSAHOV PRÍSLUŠNÍKOV POLICAJNÉHO ZBORU SR A PROFESIONÁLNYCH VOJAKOV OZBROJENÝCH SÍL SR.

Problémom súčasných zásahov spoločných hliadok príslušníkov Policajného zboru SR a profesionálnych vojakov v prom rade spočíva v nezákonnom pôsobení profesionálnych vojakov v takýchto hliadkach, ako aj v ich zasahovanie v prípadoch odmietnutia obmedzenia dýchania prostredníctvom prekrytia horných dýchacích ciest prekážkou v dýchaní, alebo z dôvodu porušenia zákazu vychádzania.

§ 132 ods. 1 Zákona č. 281/2015 Z.z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov: „*Služobná disciplína je povinnosť dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, právne záväzné akty Európskej únie, zákony, ostatné všeobecne záväzné právne predpisy a vojenskú prisahu. Služobná disciplína je aj povinnosť dodržiavať vojenské rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny veliteľov, Etický kódex profesionálneho vojaka, vojenské predpisy, služobné predpisy a ostatné interné predpisy, s ktorými bol profesionálny vojak riadne oboznámený.*“

§ 1 ods.3 zákona č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore: “*Policajný zbor sa vo svojej činnosti riadi ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.*“

Rozpor „Mikasových“ vyhlášok so Zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia:

Úrad verejného zdravotníctva ani regionálne úrady nemajú právomoc vydávať vykonávacie právne predpisy podľa Zákona č. 355/2007 Z.z., na základe čoho nemajú nimi vydávané vyhlášky účinnosť a všeobecnú právnu záväznosť.

Čl. 2 ods. 2 Ústavy SR: Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

§ 5 ods. 2 Zák. č. 400/2015 Z.z.: Ak návrh zákona predpokladá vydanie vykonávacieho právneho predpisu, musí obsahovať splnomocnenie na jeho vydanie; to neplatí, ak vykonávacím právnym predpisom je nariadenie vlády. Splnomocňovacie ustanovenie sa musí formulovať tak, aby z jeho znenia jednoznačne vyplývalo, kto je splnomocnený na vydanie vykonávacieho právneho predpisu, aké skutočnosti a v akom rozsahu sa majú v ňom upraviť, pričom sa dbá na zabezpečenie súladu vykonávacieho právneho predpisu so zákonom. Ak sa predpokladá vydať na vykonanie zákona nariadenie vlády, možno to v návrhu zákona výslovne uviesť.

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 10/2013 z 10.12.2014: „... samotnú povinnosť možno uložiť uznaným prameňom práva – jednak zákonom alebo tak môže urobiť na základe výslovného zákonného **splnomocnenia** aj podzákonný právny predpis (vykonávací právny predpis), ktorý sa bude pohybovať v medziach tohto **splnomocnenia**.“ (§ 62 Zák. č. 355/2007 Z.z.).

Uznesenie Ústavného súdu SR, zo dňa 24.9.2020, sp. zn. II. ÚS 411/2020): „Zákon preto (pri hybridnom správnom akte) **neobsahuje vo svojom texte osobitné splnomocňovacie (delegačné)**

ustanovenie na jeho vydanie, ktoré je nevyhnutné pri podzákonných všeobecne záväzných právnych predpisoch (vyhláškach)“.

S poukazom na uvedené legislatívne pravidlo vyplýva, že splnomocnenie na vydanie vykonávacieho predpisu musí byť vyjadrené v splnomocňujúcom ustanovení, ktoré je obsahom zákona. Špeciálna delegácia musí byť vždy určitá. Z jej znenia musí jasne vyplývať, ktorý orgán je splnomocnený na vydanie vykonávacieho právneho predpisu a ďalej aké otázky a v akom rozsahu môže vo vykonávanom predpise tento splnomocnený orgán upraviť.

Zákon č. 355/2007 Z.z. neobsahuje osobitné splnomocňovacie ustanovenie pre Úrad verejného zdravotníctva ani pre regionálne úrady verejného zdravotníctva.

To preto, že ust. § 59b neobsahuje označenie „*splnomocňovacie ustanovenie*“, a zároveň nevyplýva z neho, aké skutočnosti a v akom rozsahu sa majú vo vykonávanom predpise upraviť. **Citované ustanovenie nespĺňa kritéria § 5 ods. 2 Zák. č. 400/2015 byť splnomocňovacím ustanovením.**

Poznajúc súčasne štruktúru štátnych orgánov je zrejmé, že Úrad verejného zdravotníctva, ako rozpočtová organizácia napojená na ministerstvo zdravotníctva ani nemôže vydávať všeobecné záväzné právne predpisy ukladajúce povinnosti a zásahy do základných práv a slobôd. Úrad verejného zdravotníctva **NEMÔŽE VYDÁVAŤ VYHLÁŠKY VÔBEC**.

Ustanovenie § 62 v spojení s § 3 ods. 1 písm. a) citovaného zákona deleguje osobitné splnomocnenie na vydávanie vykonávacích právnych predpisov iba pre ministerstvo zdravotníctva, v právnych veciach a v rozsahu tam určenom zákonom.

V otázkach podľa **§ 12 a § 48 ods. 4 citovaného zákona** nemožno vydávať všeobecne záväzné vykonávacie právne predpisy, a **tieto zároveň nemôže vydávať hlavný hygienik**.

§ 59b ods. 1 Zák. č. 355/2007 Z.z.: Ak je potrebné nariadiť opatrenia podľa § 12 alebo podľa § 48 ods. 4 na celom území Slovenskej republiky, určitej časti jej územia alebo pre skupinu inak ako jednotlivu určených osôb, nariaďuje ich ministerstvo zdravotníctva /§ 4 ods. 1 písm. g)/, úrad verejného zdravotníctva /§ 5 ods. 4 písm. k)/, alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva /§ 6 ods. 3 písm. e)/ všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 59b ods. 2 Zák. č. 355/2007 Z.z.: Na všeobecne záväzné právne predpisy vydávané podľa odseku 1 ministerstvom zdravotníctva sa vzťahuje osobitný právny predpis o tvorbe a vyhlasovaní právnych predpisov; (Zák. č. 400/2015 Z.z.) *tento predpis sa nevzťahuje na všeobecne záväzné právne predpisy vydávané podľa odseku 1 úradom verejného zdravotníctva a regionálnym úradom verejného zdravotníctva*.

Uvedené ustanovenia však nie sú tým osobitným splnomocnením pre úrad verejného zdravotníctva, ktoré vyžaduje vyššie citované ustanovenie § 5 ods. 2 Zák. č. 400/2015 Z.z., v spojení s rozhodnutiami ústavného súdu SR.

Rozpor „Mikasových“ vyhlášok tvorených podľa § 59b Zák. č. 355/2007 Z.z. so Zákonom č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov:

Zák. č. 400/2015 Z.z. neumožňuje tvorbu vyhlášok podľa § 59b Zák. č. 355/2007 Z.z.

Vyhlášky podľa § 59b Zák. č. 355/2007 Z.z. sú v rozpore s § 4 ods. 1, 2 Zák. č. 400/2015 Z.z., kde sa *expressis verbis* zakazuje, aby vykonávacie predpisy boli *vnútorne rozporné* a *vzájomne protirečivé* s inými predpismi v právnej štruktúre predpisov.

Zákon č. 355/2007 Z.z. rozlišuje **dva stupne ohrozenia verejného zdravia**, a to **ohrozenie verejného zdravia (I. stupňa) § 48 ods. 1** cit. zákona, s opatreniami úradu verejného zdravotníctva a regionálnych úradov podľa § 48 ods. 4 cit. zákona, a **ohrozenie verejného zdravia II. stupňa § 48 ods. 2** cit. zákona, kedy sa nevydávajú opatrenia § 48 ods. 4a kedy úrad verejného zdravotníctva a regionálne úrady verejného zdravotníctva nemajú vecnú pôsobnosť, t.j. právomoc a príslušnosť vydávať žiadne opatrenia (úrad verejného zdravotníctva podľa § 48 ods. 5 cit. zákona podá iba orgánom civilnej ochrany návrh na vyhlásenie mimoriadnej situácie, a tu jeho právomoc končí). Právna vec **ohrozenia verejného zdravia II. stupňa § 48 ods. 2** cit. zákona sa potom z tohto ustanovenia presúva do Zákona č. 42/1994 Z.z., a po vyhlásení núdzového stavu sa podľa § 3b ods. 4, druhá veta cit. zákona presúva do Ústavného zákona č. 227/2002 Z.z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, podľa ktorých kódexov nemá úrad verejného zdravotníctva právomoc vydávať žiadne opatrenia. Právnomu stavu **ohrozenia verejného zdravia II. stupňa § 48 ods. 2** Zák. č. 355/2007 Z.z. **n e n á l e ž i a** opatrenia podľa § 48 ods. 4 cit. zákona, ktoré vydával p. Mikas, a preto jeho konanie je tu prekročením jeho právomoci.

Z tejto základnej premisy (na ktorom základe zhliadla generálna prokuratúra nedostatok právomoci a príslušnosti p. Mikasa vydávať predmetné opatrenia podľa § 48 ods. 4 Zák. č. 355/2007 Z.z. počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu, v zmysle aj mnou predloženého podania, zo dňa 25.9.2020) treba vychádzať aj pri posudzovaní konania p. Mikasa pri vydávaní vyhlášok za úrad verejného zdravotníctva pri ohrození verejného zdravia (I. stupňa), pretože na uvedenej právnej situácii stupňov ohrozenia verejného zdravia a ich zákonnej úprave sa nezmenilo nič. Keďže bola a naďalej trvá potreba (poukazujem na to z pohľadu potreby vlády) prijímať opatrenia **podľa osobitných predpisov – znenie expressis verbis § 48 ods. 2, písm. a) Zák. č. 355/2007 Z.z., a NIE podľa ustanovenia § 12 a § 48 ods. 4 Zák. č. 355/2007 Z.z.,** práve preto vláda vyhlásila **ohrozenie verejného zdravia II. stupňa, ktoré trvá doposiaľ.**

Pán Mikas tak od počiatku svojvoľne vydával predmetné opatrenia a v súčasnosti vyhlášky, to všetko v hrubom rozpore s Ústavou SR, Zákonom č. 400/2015 Z.z., Zákonom č. 355/2007 Z.z., Zákonom č. 42/1944 Z.z., Ústavným zákonom č. 227/2002 Z.z. a Uznesením vlády č. 111, zo dňa 11.3.2020 o vyhlásení mimoriadnej situácie.

Teraz osobitne k vyhláškam podľa § 59b:

Vyhlášky tvorené podľa § 59b Zák. č. 355/2007 Z.z. sú teda v rozpore s § 4 ods. 1 Zák. č. 400/2015 Z.z., kde ust. § 4 ods. 1 písm. g) za bodkočiarkou Zák. č. 355/2007 Z.z. o vydávaní opatrení úradom verejného zdravotníctva za krízovej situácie (čo je vyšší stupeň ako ohrozenie verejného zdravia II.

stupňa), je v rozpore s (platným) ust. § 48 ods. 2 cit. zákona, podľa ktorého je vecná pôsobnosť v tejto veci presunutá do Zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane, kde v prípade vyhlásenia krízovej situácie je ďalej presunutá do Ústavného zákona č. 227/2002 Z.z., kde v ani jednom z uvedených kódexov nemá úrad verejného zdravotníctva ani regionálne úrady verejného zdravotníctva právomoc vydávať opatrenia, a preto túto právomoc mu nemohlo „delegovať“ ustanovenie § 4 ods. 1 písm. g) za bodkočiarkou, ktoré je tým v nutnom rozpore s ust. § 48 ods. 2 zákona, ktoré celú právnu vec prenáša do iných kódexov.

Vyhlášky sú tak zároveň v rozpore s § 4 ods. 2 Zák. č. 400/2015 Z.z., keďže ust. § 4 ods. 1 písm. g) za bodkočiarkou Zák. č. 355/2007 Z.z. je v rozpore s Ústavným zákonom č. 227/2002 Z.z., podľa ktorého úrad verejného zdravotníctva ani regionálne úrady nemajú právomoc v krízovej situácii vydávať žiadne opatrenia (navyše zasahujúce do základných práv a slobôd). Iba dopĺňam, takúto právomoc nemá dokonca ani ministerstvo zdravotníctva, ktoré je ústredným orgánom štátnej správy, preto ho nemôže mať úrad verejného zdravotníctva ako rozpočtová organizácia napojená na toto ministerstvo. **Ľudské práva a základné slobody nemôže obmedzovať „úradník“, ktorý nemá delegované osobitné splnomocnenie na vydávanie vykonávacích právnych predpisov.**

Vyhlášky tvorené podľa § 59b Zák. č. 355/2007 Z.z. sú v rozpore s § 4 ods. 2 Zák. č. 400/2015 Z.z. tiež preto, že citovaný zákon neumožňuje tvorbu vyhlášok podľa § 59b Zák. č. 355/2007 Z.z. a neumožňuje ju inak, než podľa Zák. č. 400/2015 Z.z. Postupom podľa § 59b ods. 2 Zák. č. 355/2007 Z.z. za bodkočiarkou sú dokonca vyhlášky vyňaté spod zákonnej kontroly (keďže nie sú tvorené ani podľa Zák. č. 400/2015 Z.z., ani podľa Zák. č. 355/2007 Z.z., ktorý neobsahuje legislatívne pravidlá tvorby vyhlášok), čím sú tieto vyhlášky tvorené podľa „ničoho“, nepreskúmateľné, čo je v hrubom rozpore so Zákonom č. 400/2015 Z.z., a s princípom právneho štátu.

Výnimka z tvorby právnych predpisov v zmysle § 1 ods. 1 a nasl. cit. zákona je daná iba v § 27 ods. 1, 2 Zák. č. 400/2015 Z.z.

Vyhlášky podľa § 59b Zák. č. 355/2007 Z.z., sú v rozpore s § 4 ods. 3 Zák. č. 400/2015 Z.z. podľa ktorého vykonávacím právnym predpisom nemožno ukladať povinnosti, meniť alebo dopĺňať právnu úpravu nad rámec zákona.

Vyhlášky tvorené podľa § 59b Zákona č. 355/2007 Z.z. sú tvorené bez špeciálneho zákonného splnomocnenia vyžadovaného podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR v spojení s § 5 ods. 2 Zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov. Ustanovenie § 59b citovaného zákona týmto splnomocnením nie je.

Zhrnutie:

Zhrnutie:

§ 59b ods. 1 Zák. č. 355/2007 Z.z.: *“Ak je potrebné nariadiť opatrenia podľa § 12 alebo podľa § 48 ods. 4 na celom území Slovenskej republiky, určitej časti jej územia alebo pre skupinu inak ako jednotlivu určených osôb, nariaďuje ich ministerstvo zdravotníctva /§ 4 ods. 1 písm. g)/, úrad*

verejného zdravotníctva /§ 5 ods. 4 písm. k)/, alebo regionálny úrad verejného zdravotníctva /§ 6 ods. 3 písm. e)/ všeobecne záväzným právnym predpisom.”.

§ 59b ods. 2 Zák. č. 355/2007 Z.z.: *“Na všeobecne záväzné právne predpisy vydávané podľa odseku 1 ministerstvom zdravotníctva sa vzťahuje osobitný právny predpis o tvorbe a vyhlasovaní právnych predpisov; (Zák. č. 400/2015 Z.z.) tento predpis sa nevzťahuje na všeobecne záväzné právne predpisy vydávané podľa odseku 1 úradom verejného zdravotníctva a regionálnym úradom verejného zdravotníctva.”.*

§ 5 ods. 2 Zák. č. 400/2015 Z.z.: *“Ak návrh zákona predpokladá vydanie vykonávacieho právneho predpisu, musí obsahovať splnomocnenie na jeho vydanie; to neplatí, ak vykonávacím právnym predpisom je nariadenie vlády. Splnomocňovacie ustanovenie sa musí formulovať tak, aby z jeho znenia jednoznačne vyplývalo, kto je splnomocnený na vydanie vykonávacieho právneho predpisu, aké skutočnosti a v akom rozsahu sa majú v ňom upraviť, pričom sa dbá na zabezpečenie súladu vykonávacieho právneho predpisu so zákonom. Ak sa predpokladá vydať na vykonanie zákona nariadenie vlády, možno to v návrhu zákona výslovne uviesť.”.*

§ 62 Zák. č. 355/2007 Z.z.: *“Ministerstvo ustanoví všeobecne záväznými právnymi predpismi*

- a) *podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení,*
- b) *podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia,*
- c) *rozsah odbornej prípravy, rozsah požadovaných vedomostí pre skúšky odbornej spôsobilosti, podrobnosti o zriaďovaní a činnosti komisií na preskúšanie odbornej spôsobilosti, podrobnosti o skúške pred komisiou na preskúšanie odbornej spôsobilosti, obsah osvedčenia o odbornej spôsobilosti a rozsah aktualizácie odbornej prípravy,*
- d) *podrobnosti o požiadavkách na výrobky určené na styk s pitnou vodou,*
- e) *požiadavky na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a požiadavky na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku,*
- f) *podrobnosti o požiadavkách na vnútorné prostredie budov, o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia,*
- g) *podrobnosti o požiadavkách na telovýchovno-športové zariadenia,*
- h) *podrobnosti o požiadavkách na zariadenia starostlivosti o ľudské telo,*
- i) *podrobnosti o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež,*
- j) *podrobnosti o požiadavkách na pieskoviská,*
- k) *podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia,*
- l) *podrobnosti o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania,*
- m) *podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí,*
- n) *podrobnosti o požiadavkách na zdroje elektromagnetického žiarenia a na limity expozície obyvateľov elektromagnetickému žiareniu v životnom prostredí,*
- o) *podrobnosti o limitných hodnotách optického žiarenia a požiadavkách na objektivizáciu optického žiarenia v životnom prostredí,*
- p) *podrobnosti o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a náležitosti návrhu na zaradenie prác do kategórií,*

- q) *podrobnosti o požiadavkách na osvetlenie pri práci,*
- r) *podrobnosti ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci,*
- s) *podrobnosti o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci,*
- t) *podrobnosti o rozsahu a náplni výkonu pracovnej zdravotnej služby, o zložení tímu odborníkov, ktorí ju vykonávajú, a o požiadavkách na ich odbornú spôsobilosť,*
- u) *podrobnosti o hodnotení vplyvov na verejné zdravie,*
- v) *požiadavky na vodu určenú na kúpanie,*
- w) *podrobnosti o ukazovateľoch kvality pitnej vody a o ich limitoch, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania kvality pitnej vody, manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou a metódy kontroly kvality pitnej vody.”*

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 10/2013 z 10.12.2014: „... samotnú povinnosť možno uložiť uznaným prameňom práva – jednak zákonom alebo tak môže urobiť na základe výslovného zákonného splnomocnenia aj podzákonný právny predpis (vykonávací právny predpis), ktorý sa bude pohybovať v medziach tohto splnomocnenia.“ (§ 62 Zák. č. 355/2007 Z.z.).

Uznesenie Ústavného súdu SR, zo dňa 24.9.2020, sp. zn. II. ÚS 411/2020): „Zákon preto (pri hybridnom správnom akte) *neobsahuje vo svojom texte osobitné splnomocňovacie (delegačné) ustanovenie na jeho vydanie, ktoré je nevyhnutné pri podzákonných všeobecne záväzných právnych predpisoch* (vyhláškach)“.

Takže osobitné zákonné splnomocnenie musí spĺňať to legislatívne pravidlo, že takéto plnomocnenie musí byť vyjadrené **v splnomocňujúcom ustanovení**, ktoré je obsahom zákona. **Špeciálna delegácia** musí byť vždy u r č i t á, kde z jej znenia musí jasne vyplývať, **ktorý orgán** je splnomocnený na vydanie vykonávacieho právneho predpisu a ďalej **aké otázky a v akom rozsahu môže vo vykonávacom predpise tento splnomocnený orgán upraviť.**

Nič z toho nespĺňa ust. § 59 ods. 1, 2 Zák. č. 355/2007 Z.z. v spojitosti s tým, že celé ustanovenie §59b je navyše nezákonné pre jeho „vpravenie“ do Zákona č. 335/2007 Z.z. bez toho, aby mu to dovolil Zákon č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov.

Uvádžam to, že **§ 59b ods. 1, 2 Zákona č. 355/2007 Z.z. nie je osobitným zákonným splnomocnením (delegovaním) v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy v spojení s § 5 ods. 2 Zákona č. 400/2015 Z.z. na vydávanie všeobecných právnych predpisov pre ÚVZ.**

Práve tento § 59b je vsunutý do zákona „kontroverznou novelou“, za účelom ako obísť ústavné princípy tvorby zákonov, kde pre účely vydávania vyhlášok ÚVZ (dokonca za núdzového stavu) by inak muselo byť zmenených viacero zákonov, počnúc zákonom upravujúcim štruktúru štátnych orgánov, cez zákon o tvorbe právnych predpisov až po ústavný zákon o núdzovom stave... a množstvo iných. **Vydávať všeobecne záväzné vykonávacie právne predpisy nejde „len tak“, a na to je treba**

zmenu v celej štruktúre legislatívy. Nie iba „vpraviť“ „jalový“ § 59b do Zákona č. 355/2007 Z.z. (pretože on skutočne nemá žiadnu právnu „hodnotu“¹).

Zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že vyhláška Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 99/2021 z 3.3.2021, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest nie je všeobecne záväzným právnym predpisom. Taktiež Zákon č. 473/2005 Z.z. neobsahuje označenie „prekrytie horných dýchacích ciest“ alebo „obmedzenie dýchania prostredníctvom prekrytia horných dýchacích ciest prekážkou v dýchaní“.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že uznesenia vlády nie sú všeobecne záväzné predpisy. Rovnako nimi nie sú ani vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva a vyhlášky regionálnych úradov verejného zdravotníctva („Mikasove vyhlášky“), napr. vyhláška Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 99/2021 z 3.3.2021, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest.

Z uvedeného dôvodu je akýkoľvek zásah príslušníka Policajného zboru SR a aj profesionálneho vojaka OSSR vo veci odmietnutia obmedzenia dýchania prostredníctvom prekrytia horných dýchacích ciest prekážkou v dýchaní alebo z dôvodu porušenia zákazu vychádzania neopierajúci sa o zákony a všeobecne záväzné právne predpisy nezákonný. Každý profesionálny vojak, ktorý vykoná zásah neopierajúci sa o zákony a všeobecne záväzné právne predpisy sa podľa diskriminačnej praxe dopúšťa zločinu zneužívania právomocí verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. b), ods. 4 písm.c) alebo zločinu zneužívania právomocí verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a).

Pre príslušníkov policajného zboru SR navyše platí:

§ 17 ods.1 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície: Občan pri vzniku služobného pomeru policajta skladá služobnú prísahu, ktorá znie: „Sľubujem vernosť Slovenskej republike. Budem čestný, statočný a disciplinovaný. Svoje sily a schopnosti vynaložím na to, aby som chránil práva občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to aj s nasadením vlastného

¹ Zdrojom vyššie opísaného právneho stavu vo veci „§ 59b ods. 1, 2 Zákona č. 355/2007 Z.z. nie je osobitným zákonným splnomocnením v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy v spojení s § 5 ods. 2 Zákona č. 400/2015 Z.z. na vydávanie všeobecných právnych predpisov pre ÚVZ“ je právna analýza JUDR. Adriany Krajníkovej zverejnená na <https://zalobyvocistatu.sk/informacie-advokata/%c2%a7-59b-ods-1-2-zakona-c-355-2007-z-z-nie-je-osobitnym-zakonnym-splnomocnenim-v-zmysle-cl-2-ods-2-ustavy-v-spojieni-s-%c2%a7-5-ods-2-zakona-c-400-2015-z-z-na-vydavanie-vseobecnych-pravnych/>

života. Budem sa riadiť ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi. Tak prisahám!“.

§ 48 ods.4 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície: “Ak sa policajt domnieva, že rozkaz, nariadenie, príkaz alebo pokyn jeho nadriadeného je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, je povinný na to nadriadeného upozorniť. Ak nadriadený trvá na splnení rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu, musí ho policajtovi písomne potvrdiť a policajt je povinný ho splniť. Písomné potvrdenie sa nevyžaduje, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania. Policajt je povinný odoprieť splnenie rozkazu, nariadenia, príkazu alebo pokynu nadriadeného, ak by jeho splnením spáchal trestný čin; túto skutočnosť oznámi bezodkladne vyššiemu nadriadenému.“

§ 8 ods.1 zákona č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore: “Pri vykonávaní služobnej činnosti je policajt povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osoby i svoju vlastnú a nepripustiť, aby v súvislosti s touto jeho činnosťou vznikla osobe bezdôvodná ujma a aby prípadný zásah do jej práv a slobôd prekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného jeho služobnou činnosťou.“

Ďalej v kontakte s príslušníkmi Policajného zboru Slovenskej republiky pri riešení odmietnutia prekryť si horné dýchacie cesty prekážkou v dýchaní platí:

Čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený Trestným zákonom, nie je trestným činom (§ 25 Tr. zákona - “Nutná obrana”). Priestupkom podľa § 2 odst. 2 písm. a) Zákona č. 372/1990 Z.z. nie je konanie, ktorým niekto primeraným spôsobom odvracia priamo hroziaci útok na záujem chránený Tr. zákonom (ďalej len “Tr. zákona ”). Ochrane zdravia ako záujmu chránenému Tr. zákonom dáva rámec celý II. diel Prvej hlavy Druhej časti Tr. zákona (“Trestné činy proti zdraviu”), celý III. diel Prvej hlavy Druhej časti Trestného zákona Tr. zákona (“Trestné činy ohrozujúce život alebo zdravie”) a § 420 TR. ZÁKONA (“Mučenie a iné neľudské alebo kruté zaobchádzanie”). Pritom platí, že dýchanie bez prekážok je samozrejmosťou, ktorá nás sprevádzala od nášho narodenia (v práve platí zásada, že notoricky známe skutočnosti sa nedokazujú). Je všeobecne známe, že nedostatok kyslíka nielenže poškodzuje zdravie, spôsobuje silné telesné alebo duševné utrpenie, ale môže spôsobiť aj smrť. Rovnako je všeobecne známe, že podmieňovanie akéhokoľvek konania obmedzením dýchania prostredníctvom vynucovaného prekrytia si horných dýchacích ciest prekážkou v dýchaní je považované za mučenie.

Policajný zbor Slovenskej republiky podľa § 2 odst. 1 písm. a) Zákona č. 171/1993 Z.z. spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody a bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku.

Policajný zbor Slovenskej republiky podľa § 2 odst. 1 písm. b) Zákona č. 171/1993 Z.z. odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatelov a podľa § 2 odst. 1 písm. k) toho istého zákona odhaľuje priestupky a zisťuje ich páchatelov, a ak tak ustanovuje osobitný zákon priestupky aj objasňuje.

Na priestupky a na ich prejednávanie sa vzťahuje Zákon č. 372/1990 Z.z.

Podľa § 84 ods. 1 Zákona č. 372/1990 Z.z. za priestupok možno uložiť pokutu v blokovom konaní, ak je priestupok spoľahlivo zistený a obvinený z priestupku je ochotný pokutu (§ 13 ods. 2) zaplatiť.

Podľa § 84 ods. 2 Zákona č. 372/1990 Z.z. priestupok možno vybaviť aj napomenutím, ak zaň podľa tohto zákona nemožno uložiť zákaz činnosti alebo prepadnutie veci alebo ak nejde o priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. h) druhého bodu. Napomenutie sa nepovažuje za sankciu.

Podľa § 86 písm. a) Zákona č. 372/1990 Z.z. môžu orgány Policajného zboru prejednávať priestupky v blokovom konaní iba podľa § 30, § 46 až 50 (tohto zákona) alebo ďalšie priestupky, ak tak ustanoví osobitný zákon.

Podľa § 56 ods. 4 Zákona č. 355/2007 Z.z. (osobitný zákon) priestupky spáchané na úseku verejného zdravotníctva môžu v čase krízovej situácie prejednávať v blokovom konaní aj orgány Policajného zboru a obecnej polície.

Priestupky na úseku verejného zdravia podľa Zákona č. 355/2007 Z.z. (osobitný zákon) prejednávajú v rozsahu svojej pôsobnosti úrad verejného zdravotníctva, regionálny úrad verejného zdravotníctva a orgány verejného zdravotníctva uvedené v § 3 ods. 1 písm. d) až g). Orgánom verejného zdravotníctva v rozsahu ustanovenom zákonom č. 355/2007 Z.z. je napr. aj Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (§ 3 ods. 1 písm. d Zákona č. 355/2007 Z.z.). Takýmto orgánom nie je Policajný zbor Slovenskej republiky.

Policajný zbor Slovenskej republiky môže konať striktnie iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nemôže objasňovať a prejednávať priestupky na úseku verejného zdravotníctva (neexistencia zákonného ustanovenia) Môže iba prejednávať priestupky v blokovom konaní ak je priestupok spoľahlivo zistený (žiaden zákon však neobsahuje povinnosť obmedzovať si dýchanie prostredníctvom prekážky v dýchní) a obvinený z priestupku je ochotný pokutu zaplatiť (stačí odmietnuť zaplatiť pokutu za neexistujúci priestupok).

Žiaden policajt nie je oprávnený objasňovať a prejednávať neexistujúce priestupky neprekrytia si horných dýchacích ciest prekážkou v dýchaní. Z tohto dôvodu nie je oprávnený ani kohokoľvek napomínať alebo komukoľvek nariaďovať prekryvať si horné dýchacie cesty prekážkou v dýchaní (Nieto ešte ukladať pokutu v blokovom konaní za neexistujúci priestupok).

Každý policajt, ktorý iba tým, že kohokoľvek napomenie alebo komukoľvek nariadi prekryť si horné dýchacie cesty prekážkou v dýchaní prekročí týmto konaním svoju právomoc a tak podľa § 326 ods. 1 písm. b), ods. 4 písm. c) Tr. zákona pácha zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa. Rovnako takéhoto zločinu sa dopúšťa každý policajt, ktorý koná tak, že sa akýmkoľvek spôsobom zúčastňuje na objasňovaní alebo PREJEDNÁVANÍ PRIESTUPKOV NA ÚSEKU VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA (napr. predvolanie alebo predvedenie za účelom podania vysvetlenia, akákoľvek účasť a služobná činnosť súvisiaca s podávaním vysvetlenia vo veci neprekrytia si horných dýchacích ciest

prekážkou v dýchaní). Ak policajt pácha vyššie opísaný zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. b), ods. 4 písm. c) Tr. zákona (alebo podľa § 326 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Tr. zákona) tým spôsobom, že plní nariadenie alebo rozkaz nadriadeného, tak takýto policajt tým, že v zmysle § 48 ods.4 zákona č.73/1998 Z.z. neodoprel takéto nariadenie alebo rozkaz si nesplnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z jeho právomocí, ktoré mu dáva uvedený § 48 ods.4 zákona č.73/1998 Z.z. pácha zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa aj podľa § 326 ods. 1 písm. c), ods. 4 písm. c) Tr. Zákona (alebo podľa § 326 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. a) Tr. Zákona).

Čl. 1 ods. 1 Ústavy SR: *“Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.”.*

Čl. 2 ods. 2 Ústavy SR: *„Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“.*

Čl. 2 ods. 3 Ústavy SR: *„Každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.“.*

Čl. 12 ods. 4 Ústavy SR: *“Nikomú nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.“.*

Čl. 13 ods. 2 Ústavy SR: *“Medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom, pričom povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.“.*

Čl. 23 ods. 1 Ústavy SR: *“Sloboda pohybu a pobytu sa zaručuje.“*

Čl. 7 ods. 2 písm. a) 333/2002 Z.z. oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky o prijatí Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu: *“„útok namierený proti akémukoľvek civilnému obyvateľstvu“ znamená konanie, v ktorého priebehu dochádza k opakovanému páchaniu činov uvedených v odseku 1 proti akémukoľvek civilnému obyvateľstvu v súlade so štátnou alebo s organizačnou politikou uskutočňovania alebo podporovania týchto útokov”.*

Čl. 7 ods. 1 písm. k) 333/2002 Z.z. oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky o prijatí Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu: *“ďalšie neľudské činy podobnej povahy úmyselne spôsobujúce veľké utrpenie alebo vážne zranenie tela alebo poškodenie duševného či fyzického zdravia“ (pozn. pozri aj § 425 Trestného zákona).*

Čl. 7 ods. 2 písm. e) 333/2002 Z.z. oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky o prijatí Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu: *“„mučenie“ znamená úmyselné*

spôsobenie veľkej telesnej alebo duševnej bolesti alebo utrpenia väznenej osobe alebo osobe, nad ktorou mal kontrolu obžalovaný. Pod mučenie nespadá bolesť alebo utrpenie vyplývajúce iba z podstaty zákonných sankcií alebo ako ich sprievodný jav”.

Čl. 3 Európsky dohovor o ľudských právach: „*Nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu*“.

Čl. 16 ods. 2 Ústavy SR: „*Nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.*“

Čl. 16 ods. 1 Ústavy SR: „*Nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.*“.

ZÁKAZ MUČENIA² MÁ MEDZI OSTATNÝMI PRÁVAMI GARANTOVANÝMI EURÓPSKYM DOHOVOROM OSOBITNÉ POSTAVENIE. PORUŠENIE TOHTO PRÁVA JE PRAKTICKY NEOSPRAVEDLNITEĽNÉ. V POROVNANÍ S INÝMI PRÁVAMI DO ZÁKAZU MUČENIA NIE JE PRÍPUSTNÝ ŽIADNY LEGITÍMNY ZÁSAH, AKO NAPRÍKLAD V ZÁUJME NÁRODNEJ BEZPEČNOSTI, VEREJNEJ BEZPEČNOSTI, HOSPODÁRSKEHO BLAHOBYTU KRAJINY, PREDCHÁDZANIA NEPOKOJOM A ZLOČINNOSTI, OCHRANY ZDRAVIA ALEBO MORÁLKY ALEBO OCHRANY PRÁV A SLOBÔD INÝCH, ktorého dosiahnutím by sa štát mohol exkulpovať z jeho porušenia. Ďalšou zvláštnosťou čl. 3 Európskeho dohovoru je, že nemôže byť derogovaný. K veľkej väčšine práv, ktoré garantuje Európsky dohovor, je v zmysle čl. 15 tohto Dohovoru prípustné v prípade vojny alebo akéhokoľvek iného verejného ohrozenia štátnej existencie prijať opatrenia na odstúpenie od záväzkov ustanovených v Dohovore. ZÁKAZ MUČENIA PATRÍ MEDZI ŠTYRI ČLÁNKY EURÓPSKEHO DOHOVORU, OD KTORÝCH NEMOŽNO ODSŤUPIŤ ANI ZA NAJNALIEHAVEJŠÍCH OKOLNOSTÍ, AKO JE BOJ PROTI TERORIZMU ALEBO ORGANIZOVANEJ KRIMINALITE. EURÓPSKY DOHovor MUČENIE ZAKAZUJE V ABSOLÚTNOM SLOVA ZMYSLE. Článok nemôže byť derogovaný ani v prípade mimoriadneho ohrozenia národnej bezpečnosti. TIETO ZÁKLADNÉ PRÁVA A SLOBODY NEMOŽNO OBMEDZIŤ ANI Z DÔVODU AKÉHOKOĽVEK SILNÉHO VEREJNÉHO ZÁUJMU.

ZÁKAZ MUČENIA, NEĽUDSKÉHO ALEBO PONIŽUJÚCEHO ZAOBCHÁDZANIA ALEBO TRESTU SÚ PRÁVAMI MIMORIADNE ZÁVAŽNEJ POVAHY. Oslobodenie od mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu sú preto právami mimoriadne závažnej povahy. ZÁKAZ MUČENIA A NEĽUDSKÉHO ALEBO PONIŽUJÚCEHO ZAOBCHÁDZANIA ALEBO TRESTANIA JE ZAKOTVENÝ VO VŠETKÝCH VÝZNAMNEJŠÍCH MEDZINÁRODNÝCH DOKUMENTOCH, KTORÉ SA ZAOBERAJÚ ZÁKLADNÝMI ĽUDSKÝMI PRÁVAMI A SLOBODAMI, najmä čl. 5 Všeobecnej deklarácie ľudských práv 1948; čl. 3 Európskeho dohovoru, čl. 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (vyhláška č. 120/1976 Zb.), Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (vyhláška č. 143/1988 Zb.), Európsky dohovor na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania v znení neskorších protokolov (oznámenie č. 26/1995 Z. z.), čl. 37 Dohovoru o právach dieťaťa (oznámenie č. 104/1991 Zb.).

² Pozri <file:///D:/UK%C3%A11%C5%BEka.pdf> Trestné právo procesné I – Ochrana základných práv a slobôd v trestnom konaní (str. 95-101).

MUČENÍM SA ROZUMIE AKÉKOĽVEK KONANIE, KTORÝM JE ČLOVEKU ÚMYSELNE SPÔSOBENÁ SILNÁ BOLEŠŤ ALEBO TELESNÉ ALEBO DUŠEVNÉ UTRPENIE S CIEĽOM ZÍSKAŤ OD NEHO ALEBO OD TRETEJ OSOBY INFORMÁCIE ALEBO PRIZNANIE, POTRESTAŤ HO ZA KONANIE, KTORÉHO SA DOPUSTIL ON ALEBO TRETIA OSOBA ALEBO Z KTORÉHO SÚ PODOZRVIVÍ ALEBO S CIEĽOM ZASTRAŠIŤ ALEBO PRINÚTIŤ JEHO ALEBO TRETIU OSOBU ALEBO Z AKÉHOKOĽVEK INÉHO DÔVODU ZALOŽENÉHO NA DISKRIMINÁCII AKÉHOKOĽVEK DRUHU, KEĎ TAKÚ BOLEŠŤ ALEBO UTRPENIE SPÔSOBÍ VEREJNÝ ČINITEĽ ALEBO INÁ OSOBA KONAJÚCA Z ÚRADNÉHO POVERENIA, ALEBO Z ICH PODNETU ALEBO S ICH VÝSLOVNÝM ALEBO TICHÝM SÚHLASOM. Toto vymedzenie nezahŕňa bolesť alebo utrpenie, ktoré vznikajú iba v dôsledku zákonných sankcií, sú od týchto sankcií neoddeliteľné alebo sú s nimi náhodou vyvolané (čl. I. Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, vyhláška č. 143/1988 Zb.). V SÚLADE S UVEDENOU DEFINÍCIOU MEDZINÁRODNÉ CHÁPANIE MUČENIA OBSAHUJE PÄŤ PRVKOV:

- silná bolesť alebo telesné alebo duševné utrpenie,
- úmyselné konanie,
- cieľ získať od osoby informácie alebo priznanie, potrestať ho za konanie, alebo s cieľom zastrášiť alebo prinútiť osobu, alebo z akéhokoľvek iného dôvodu založeného na diskriminácii akéhokoľvek druhu,
- takú bolesť alebo utrpenie spôsobí verejný činiteľ alebo iná osoba konajúca z úradného poverenia alebo z ich podnetu, alebo s ich výslovným alebo tichým súhlasom,
- s výnimkou bolesti alebo utrpenia, ktoré vznikajú iba v dôsledku zákonných sankcií.

Najvýznamnejšie aspekty judikatúry EŠLP vo vzťahu k zákazu mučenia možno charakterizovať ako:

- zvýraznenie absolútnosti zákazu mučenia,
- prehĺbenie kolektívnej garancie dodržiavania zákazu mučenia,
- pozitívna povinnosť štátu pri zákaze mučenia,
- procesný rozmer zákazu mučenia,
- prezumpcia viny pri porušení zákazu mučenia,
- princíp „non-refoulement“.

VZHĽADOM NA SKUTOČNOSŤ NEEEXISTENCIE ZÁKONNEJ POVINNOSTI PREKRÝVAŤ SI HORNÉ DÝCHACIE CESTY PREKÁŽKOU V DÝCHANÍ, AKO AJ VZHĽADOM NA SKUTOČNOSŤ, ŽE PREKRÝVANIE SI HORNÝCH DÝCHACÍCH CIEST PREKÁŽKOU V DÝCHANÍ SPÔSOBUJE DOTKNUTEJ OSOBE NIELEN POŠKODENIE ZDRAVIA (MUČIVÉ BOLESTI HLAVY AKO DÔSLEDOK OBMEDZENÉHO PRÍSUNU KYSLÍKA DO ORGANIZMU, ALE AJ STAVY ÚZKOSTI, ZÁVRATE...), ALE AJ DUŠEVNÉ UTRPENIE VYPLÝVAJÚCE Z NEZMYSELNÉHO PONIŽUJÚCEHO ZAOBCHÁDZANIA AKO DÔSLEDKU POTLÁČANIA TELESNEJ A DUŠEVNEJ NEDOTKNUTEĽNOSTI DOTKNUTEJ OSOBY, AKO AJ DÔSLEDKU NEODÔVODNENÉHO ZNIŽOVANIA ĽUDSKEJ DÔSTOJNOSTI TAKEJTO DOTKNUTEJ OSOBY NA ÚROVEŇ NÁHUBKOM (ZNAČKOU POSLUŠNOSTI) OZNAČOVANÉHO PODRIADENÉHO OTROKA (PODOBNÚ FUNKCIU V NACISTICKEJ NEMECKEJ RÍŠI PLNILO OZNAČENIE ŽIDOV ŽLTOU HVIEZDOU), JE ODMIETNUTIE AKÝCHKOĽVEK VÝZIEV A NARIADENÍ NA PREKRYTIE SI HORNÝCH DÝCHACÍCH CIEST PREKÁŽKOU V DÝCHANÍ NUTNOU OBRANOU TEJTO DOTKNUTEJ OSOBY VOČI MUČENIU A UPLATNENÍM JEJ PRÁVA NA OCHRANU ZDRAVIA. **S ODVOLANÍM SA NA VYŠŠIE UVEDENÉ SKUTOČNOSTI, AKO AJ S POUKAZOM NA ÚSTAVU SR UVÁDZAM, ŽE ODMIETANÍM AKÝCHKOĽVEK VÝZIEV A NARIADENÍ NA PREKRYTIE SI HORNÝCH DÝCHACÍCH CIEST PREKÁŽKOU V DÝCHANÍ SA AKÁKOĽVEK DOTKNUTÁ OSOBA NEDOPÚŠŤA ŽIADNEHO PROTIPRÁVNEHO KONANIA.**

ŠPECIÁLNE SI DOVOĽUJEM UPRIAMIŤ AJ POZORNOSŤ NAJMÄ NA NIEKTORÉ TRESTNÉ ČINY PROTI MIERU A ĽUDSKOSTI, TRESTNÉ ČINY TERORIZMU A EXTRÉMIZMU UVEDENÉ V PRVOM DIEĽI DVANÁSTEJ HLAVY TRESTNÉHO ZÁKONA: MUČENIE A INÉ NEĽUDSKÉ ALEBO KRUTÉ ZAOBCHÁDZANIE (§ 420), APARTHEID A DISKRIMINÁCIA SKUPINY OSÔB (§ 424a), NEĽUDSKOSŤ (§ 425).

V tomto kontexte si dovoľujem upozorniť, že až hrôzy druhej svetovej vojny primäli medzinárodné spoločenstvo prebudovať systém subjektov medzinárodného práva tým, že doň, hoci v obmedzenej miere, zaradili aj jednotlivca. INDIVIDUÁLNU ZODPOVEDNOSŤ ZA ZLOČINY BEZ OHĽADU NA TO, ČI OSOBA JEDNALA NA ROZKAZ ALEBO KONALA Z VLASTNEJ INICIATÍVY, ČI BOLA HLAVOU ŠTÁTU, ALEBO LEN ÚRADNÍKOM PRIZNALA V ČLÁNKOCH 6, 7 A 8 CHARTA MEDZINÁRODNÉHO VOJENSKÉHO TRIBUNÁLU V NORIMBERGU. Obsah právnej subjektivity jednotlivca sa však nevyčerpáva len jeho vnímaním ako nositeľa individuálnej trestnoprávnej zodpovednosti za spáchanie už uvedených zločinov, ale aj ako nositeľa ľudských práv a základných slobôd. Až táto trpká skúsenosť poukázala na krehkosť ich existencie, keďže boli vtedajším právom Nemecka úplne potlačené. ICH VNESENIE POD OCHRANU MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA ZARUČILO JEDNOTLIVCOVI MOŽNOSŤ KEDYKOĽVEK SA ICH DOMÁHAŤ. HOVORÍME O TZV. LOCUS STANDI, TEDA PROCESNÉ PRÁVA JEDNOTLIVCA PRIAMO NA MEDZINÁRODNEJ ÚROVNI.

Aj podľa čl. 2 odst. 3 Kódexu zločinov proti mieru a bezpečnosti je jednotlivец zodpovedný za zločin uvedený v Kódexe (*Pozn.: Snahy o vytvorenie Kódexu siahajú do obdobia tesne po koncipovaní 7 Norimberských zásad, z ktorých aj vychádza. Prijat' sa ho však podarilo až v roku 1996. Kódex stanovuje odlišné rozdelenie zločinov ako je tomu v Charte z Norimbergu. Za zločiny proti mieru a bezpečnosti ľudstva považuje: zločin agresie, zločiny genocídy, zločiny proti ľudskosti, zločiny proti spojeným národom a vojnové zločiny. V článku 7 potvrdzuje individuálnu zodpovednosť za ich spáchanie, citujem: „úradné postavenie jednotlivca, ktorý spácha zločin proti mieru a bezpečnosti ľudstva, aj keď konal ako čelný predstaviteľ štátu alebo vlády, nie je prekážkou jeho trestnej zodpovednosti a neslúži ani ako poľahčujúca okolnosť.“ .):*

- ak ho spácha úmyselne;
- nariadi spáchanie takého zločinu, ku ktorého spáчанию skutočne dôjde alebo dôjde k jeho pokusu;
- nezabráni alebo nepotrestá spáchanie takéhoto zločinu za okolností stanovených v článku 6 Kódexu;
- napomáha, podnecuje alebo inak pomáha, priamo či nepriamo, pri spáchaní takého zločinu, a to vrátane poskytnutia prostriedkov na jeho spáchanie;
- sa priamo podieľa na plánovaní zločinu alebo spolčení za účelom spáchania zločinu, ku ktorého spáчанию skutočne dôjde;
- priamo a verejne nabáda iného na spáchanie zločinu, ku ktorého spáчанию skutočne dôjde;
- pokúsi sa spáchať taký zločin tým, že začne konať spôsobom naplňujúcim skutkovú podstatu zločinu, ktorého uskutočnenie však nie je dokonané vzhľadom na okolnosti nezávislé na jeho úmysloch.

V DUCHU CITÁTU GEORGE SANTAYANA, CITUJEM: "TÍ, KTORÍ SI NEPAMÄTAJÚ MINULOSŤ, SÚ ODSÚDENÍ K JEJ ZOPAKOVANIU." SI DOVOĽUJEM UPRIAMIŤ POZORNOSŤ NA ZNÁMU SKUTOČNOSŤ, ŽE OBVINENÍ V NORIMBERSKOM PROCESSE VO VIACERÝCH PRÍPADOCH ZVAĽOVALI VŠETKU VINU NA

NADRIADENÝCH, HITLERA, SS A GESTAPO. SÚD VŠAK SKONŠTAVAL, ŽE AK OBŽALOVANÍ KONALI NA ROZKAZ SVOJEJ VLÁDY ALEBO NADRIADENÝCH, NEZBAVUJE ICH TO ZODPOVEDNOSTI ZA ICH ČINY. V tomto duchu sa niesla obhajoba napr. Keitla (*Wilhelm Keitel - poľný maršal a náčelník štábu vrchného veliteľstva - OKW, Oberkommando der Wehrmacht, † 16. október 1946, popravený obesením. Počas vojny súhlasil a sám podpísal mnohé rozkazy, ktoré sa priečili medzinárodnému právu a konvenciám, vrátane známeho komisárskeho rozkazu. V decembri 1941 podpísal rozkaz „Nacht und Nebel“ (nem. Noc a hmla), vďaka ktorému mohli byť nepriatelia nacistického režimu na okupovaných teritóriách zatknutí a popravení v tajnosti bez súdu. V dôsledku rozkazu zmizli bez stopy a boli zavraždené tisíce ľudí. Bez zaváhania dal Himmlerovi voľnú ruku v jednaní na okupovaných územiach ZSSR. Takisto vydal rozkaz na likvidáciu zajatých francúzskych letcov, ktorý bojovali v stíhacej jednotke Normandie-Niemen na východnom fronte, miesto toho, aby boli považovaní za vojnových zajatcov, na ktorých sa vzťahujú Ženevské konvencie.*), ktorý TVRDIL, ŽE JE TRADÍCIU NEMECKÝCH DÔSTOJNÍKOV PLNIŤ ROZKAZY NADRIADENÝCH A NEPOCHYBOVAŤ O NICH. ROZHODNUTIE O VEDENÍ VOJNY BOLO PODĽA NEHO ČISTO POLITICKÝM ROZHODNUTÍM A JEMU AKO VOJAKOVI BOLO POVINNOSŤOU TIETO ROZKAZY VYKONAŤ. SÚD NESKÔR KONŠTAVAL, ŽE V PRÍPADE VYSOKÝCH ARMÁDNYCH DÔSTOJNÍKOV JE ICH SPOLUZODPOVEDNOSŤ JASNÁ, PRETOŽE SI MUSIA UVEDOMOVAŤ ŠIROKÉ DOPADY SVOJICH ROZHODNUTÍ.

VEĽMI DÔRAZNE UPOZORŇUJEM NA PRIJATIE RÍMSKEHO ŠTATÚTU MEDZINÁRODNÉHO TRESTNÉHO SÚDU (RATIFIKOVALI HO VŠETKY ČLENSKÉ ŠTÁTY EURÓPSKEJ ÚNIE), ÚČINNÉHO V SLOVENSKEJ REPUBLIKE OD 28.6.2002, ktoré oznámilo Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky v Zbierke zákonov pod číslom 333/2002 Z.z. Podľa čl.5 odst.1 písm. b) Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu do jurisdikcie súdu spadajú trestné činy proti ľudskosti, pričom podľa čl.5 odst.1 **“ZLOČIN PROTI ĽUDSKOSTI”** ZNAMENÁ AKÝKOĽVEK Z UVEDENÝCH ČINOV, AK BOL SPÁCHANÝ AKO SÚČASŤ ROZSIAHLEHO ALEBO SYSTEMATICKÉHO ÚTOKU NAMIERENÉHO PROTI CIVILNÉMU OBYVATEĽSTVU S VEDOMÍM ÚTOKU, akým je napr. podľa písm. f) mučenie (pozri aj § 420 Trestného zákona), podľa písm. j), trestný čin apartheidu (pozri aj § 424a Trestného zákona) a podľa písm. k) ďalšie neľudské činy podobnej povahy úmyselne spôsobujúce veľké utrpenie alebo vážne zranenie tela alebo poškodenie duševného či fyzického zdravia (pozri aj § 425 Trestného zákona). Súčasne v zmysle čl.12 odst.1 platí, že štát, ktorý sa stane zmluvnou stranou tohto štatútu, týmto akceptuje jurisdikciu Súdu nad trestnými činmi uvedenými v čl. 5. Pritom:

- „**ÚTOK NAMIERENÝ PROTI AKÉMUKOĽVEK CIVILNÉMU OBYVATEĽSTVU**“ znamená konanie, v ktorého priebehu dochádza k opakovanému páchaniu činov uvedených v odseku 1 proti akémukoľvek civilnému obyvateľstvu v súlade so štátnou alebo s organizačnou politikou uskutočňovania alebo podporovania týchto útokov (čl.7 odst.2 písm. a) Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu),
- „**MUČENIE**“ znamená úmyselné spôsobenie veľkej telesnej alebo duševnej bolesti alebo utrpenia väznenej osobe alebo osobe, nad ktorou mal kontrolu obžalovaný. Pod mučenie nespadá bolesť alebo utrpenie vyplývajúce iba z podstaty zákonných sankcií alebo ako ich sprievodný jav (čl.7 odst.2 písm. e) Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu).
- „**TRESTNÝ ČIN APARTHEIDU**“ znamená neľudské činy podobného charakteru, ako sú činy uvedené v odseku 1, spáchané v kontexte inštitucionalizovaného režimu systematického utláčania a prevahy jednej rasovej skupiny nad akoukoľvek inou rasovou skupinou alebo skupinami s úmyslom zachovať tento režim (čl.7 odst.2 písm. j) Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu h).

§ 14 ods. 1 Tz. zákona - pokus trestného činu: *“Pokus trestného činu je konanie, ktoré bezprostredne smeruje k dokonaniu trestného činu, ktorého sa páchatel’ dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu.”*

§ 183 ods. 1, 2 písm. a) Tz. Zákona - Obmedzovanie osobnej slobody: *“Kto inému bez oprávnenia závažnejším spôsobom konania bráni užívať osobnú slobodu, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.”*

§ 192 ods. 1, 4 písm. d) Tz. zákona - Nátlak: *“Kto za krízovej situácie iného núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, zneužívajúc jeho hmotnú núdzu alebo naliehavú nemajetkovú potrebu, alebo tieseň vyvolanú jeho nepriaznivými osobnými pomermi, potrestá sa odňatím slobody na desať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie.”*

§ 424a ods. 1, ods. 2 písm. f) Tz. zákona - Apartheid a diskriminácia skupiny osôb: *„Kto za krízovej situácie uplatňuje apartheid alebo rasovú, etnickú, národnostnú alebo náboženskú segregáciu, alebo inú rozsiahlu alebo systematickú diskrimináciu skupiny osôb, potrestá sa odňatím slobody na osem až pätnásť rokov.”*

§ 420 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tz. zákona - Mučenie a iné neľudské alebo kruté zaobchádzanie: *“Kto za krízovej situácie v súvislosti s výkonom právomoci orgánu verejnej moci, z jeho podnetu alebo s jeho výslovným alebo tichým súhlasom inému týraním, mučením alebo iným neľudským alebo krutým zaobchádzaním spôsobí telesné alebo duševné utrpenie, potrestá sa odňatím slobody na dvanásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel’ potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1.”*

Každý príslušník Policajného zboru SR a každý profesionálny vojak Ozbrojených síl SR, ktorý sa akýmkoľvek spôsobom podieľa na vynucovanom podmieňovaní odmedzovania dýchania prostredníctvom prekrytia horných dýchacích ciest prekážkou v dýchaní nesplnenou neexistujúcou povinnosťou pácha podľa prokurátora JUDr. Ladislava Slobodu buď zločiny podľa § 192 ods. 1, 4 písm. d) Tz. zákona - Nátlak, § 424a ods. 1, ods. 2 písm. f) Tz. zákona - Apartheid a diskriminácia skupiny osôb, § 420 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tz. zákona - Mučenie a iné neľudské alebo kruté zaobchádzanie v štádiu pokusu alebo prečinu podľa § 192 ods. 1, 2 písm. a) Tz. zákona - Nátlak, zločinu podľa § 424a ods. 1, ods. 2 písm. b) Tz. zákona - Apartheid a diskriminácia skupiny osôb, zločinu podľa § 420 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tz. zákona - Mučenie a iné neľudské alebo kruté zaobchádzanie v štádiu pokusu.